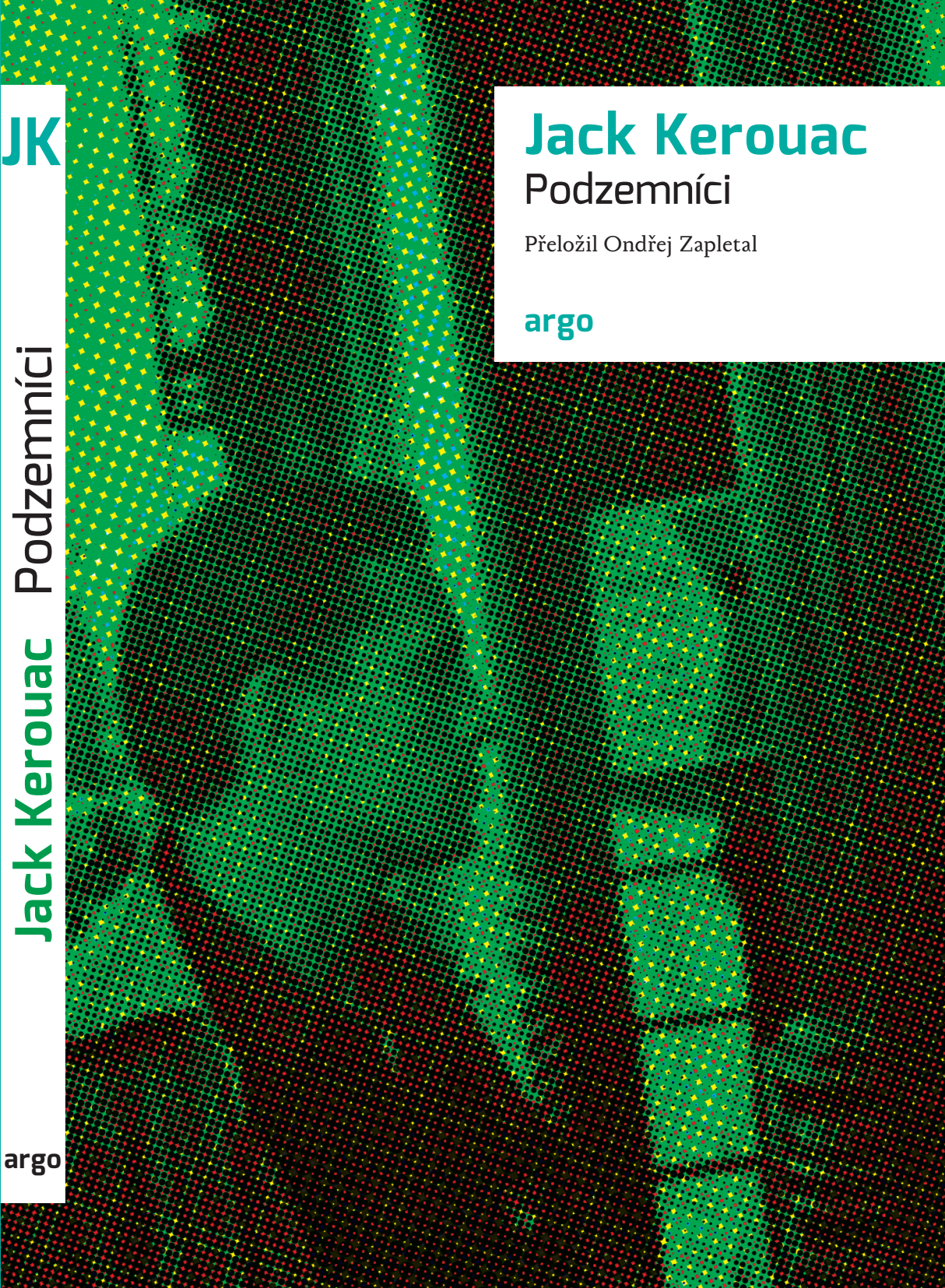

JK

Jack Kerouac Podzemníci

argo

Jack Kerouac

Podzemníci

Přeložil Ondřej Zapletal

argo

Argo

2012

120 min

PG-13

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

12/10/12

Jack Kerouac

Jack Kerouac

Podzemníci

Přeložil Ondřej Zapletal

Argo

Edici spisů Jacka Kerouaca řídí Petr Onufer

THE SUBTERRANEANS by Jack Kerouac

All rights reserved.

Copyright © 1958, Estate of Jack Kerouac

Translation © Ondřej Zapletal, 2021

Afterword © Tomáš Pácal, 2021

Czech edition © Argo, 2021

ISBN 978-80-257-3441-4 (váz.)

ISBN 978-80-257-3441-4 (e-kniha)

Kdysi jsem byl mladej a měl jsem nadhled a dokázal jsem se bavit energicky a inteligentně o čemkoliv, jasně a bez těchhle literárních úvodů. Tohle je zkrátka příběh člověka, kterej si moc nevěřil a zároveň to byl chorobnej egoista, jasně, tohle nejapný špičkování stačit nebude – vezmu to od začátku a pravda vyjde sama na povrch, to udělám. Začalo to jednoho teplýho letního večera – ach Bože, seděla na blatníku s Julienem Alexandrem, kterej... ale nejdřív vám řeknu, jak to bylo s podzemníkama v San Francisku...

Julien Alexander je anděl podzemníků, jméno podzemníci vymyslel Adam Moorad, básník a můj kamarád, kterej o nich kdysi prohlásil, „jsou fakt frajeři a přitom to nejsou žádný machírci, jsou inteligentní, aniž by něco papouškovali, jsou kurevsky intelektuálský a vědí všechno o Poundovi, ale na nic si nehrajou, ani se nijak nenaparujou, jsou tichý, jsou jako Kristus.“ Jestli je někdo jako Kristus, tak Julien. Zrovna jsme kráčeli po ulici s Larrym O’Harou, nerozlučným kámošem z pittek a mým kumpánem na všech těch nekonečných a nervních a zběsilejších akcích v San Francisku, kdy jsem se opíjel a loudil ze známejších pití s tak žoviální pravidelností, že si toho nikdo už ani nevšímal, ani se neobtěžoval utrousit, že si takový mladík vytváří nebo vytvářel takový ošklivý vtíravý zlozvyk, i když to samozřejmě viděli, ale měli mě rádi, a jak říkal Sam, „ty vole, k tobě si všichni choděj pro šťávu, ty seš normální cisterna,“ nebo něco v tom smyslu – dobrák Larry O’Hara byl ke mně vždycky milej, ulítělej mladej irskej knihkupec ze San Franciska s balzakovským pokojíkem vzadu ve svém obchodě, kde kouřili trávu a bavili se o starejch časech, o velký kapele Counta Basieho a dobách velkýho Chu Berryho – hned se k němu dostanu, protože s ním se taky zapletla, protože se musela zaplíst s každým, protože mě znala, mě – nervózu s mnoha rovinama a víc než jednou duší – nepoodhalil jsem ještě ani náznak svojí

bolesti – a utrpení – andělé, buďte se mnou – dokonce se ani nedívám na papír, ale přímo před sebe na smutnou zář ve svých pokojích a na Sarah Vaughanovou a Gerryho Mulligana v rozhlasovém pořadu rádia KROW ve formě rádia na stole, čili jak jsem říkal, seděli na blatníku před barem Černá maska na Montgomery Street, Julien Alexander jako Kristus, neoholenej, vyhublej, mladicej, tichej, zvláštní skoro jako apokalypticej anděl nebo svatej muž podzemníků, naprostá hvězda (teď), a ona, Mardou Foxová, když jsem viděl její obličej v Danteho baru za rohem, říkal jsem si, „Panebože, s touhle maličkou musím něco mít,“ možná taky proto, že byla černoška. Měla stejnej obličej jako kamarádka mojí sestry z dětství Rita Savageová, kterou jsem si mimo jiný představoval s hlavou mezi svýma nohama, jak klečí na záchodcích, já sedím na míse a její zvláštní chladivý rty a indiánský jemný pevný vystouplý lícní kosti – stejnej obličej, ale tmavej, sladkej, s malýma intenzivníma očima, upřímnýma a náruživýma, který jiskřily, a ona, Mardou, se nakláněla a něco horlivě vysvětlovala Rossovi Wallensteinovi (kamarádovi Juliena), nakláněla se přes stůl, hluboce – „musím ji dostat“ – zkoušel jsem na ni vrhnout zamilované pohled, vyžívavej pohled, ale ani ji nenapadlo zvednout oči – abych to upřesnil, zrovna jsem v New Yorku vypadnul z jedné lodi, dali mi vejplatu před odjezdem do Kóbe v Japonsku kvůli neshodám s jedním stevardem, a protože jsem se při práci číšníka v lodní jídelně neuměl chovat zdvořile a zároveň přirozeně (a teď musíte uznat, že se snažím o věcněj popis), celej já, před hlavním inženýrem a ostatníma důstojníkama jsem si zdvořilostí sedal na zadek, až jim to začalo lízt na nervy, chtěli, abych utrousil nějakou poznámku nebo byl aspoň po ránu nevrlej, když jsem jim servíroval kafe, místo abych po špičkách uháněl přinést jejich objednávky, a nikdy se ani nepousmál, a když, tak jen znechuceně, opovržlivě, což souviselo s tím andělem opuštěnosti, kterej mi seděl na rameni tu noc, když jsem kráčel vyhrátou Montgomery Street a spatřil Mardou na blatníku s Julienem

a vzpomněl jsem si, „to je ta holka, kterou musím dostat, zájímalo by mě, jestli chodí s někým z těchhle týpků“ – tmavá, v přítmi ulice byla sotva k rozeznání – nohy v sandálech byly tak neuvěřitelně sexy, že jsem ji chtěl políbit, i ty nohy, ale ji ani nenapadlo zvednout oči.

Podzemníci se bavili před Maskou v teplý noci, Julien na blatníku, Ross Wallenstein stál vedle, Roger Beloit, velkej bebopovej tenorsaxofonista, Walt Fitzpatrick, syn slavnýho režiséra, kterej vyrostl v Hollywoodu v atmosféře večírků s Gretou Garbo a Chaplinem padajícím opilostí ve dveřích, pár holek, Harriet, bývalá žena Rosse Wallensteina, blondýna s hebkou tvářičkou bez výrazu v jednoduchejch bavlněnejch šatech, který vypadaly jako kuchyňská zástěra, ale při pohledu na ni mě měkce lechtalo v podbřišku – k tomu se přiznávám, a těch doznání musím udělat víc, dřív než mi vyprší čas – jsem hrubě mužsky sexuálně založený a nemůžu si pomoci, ale mám sklon k chlípnotem, jako bez pochyb většina mých pánských čtenářů – doznání na doznání. Jsem Kenak, francouzskej Kanadán, a až do pěti nebo šesti jsem nemluvil anglicky, v šestnácti jsem mluvil se zajímavým přízvukem a ve škole jsem byl velký smutný dítě, i když potom jsem dostal stýpko na univerzitu, protože jsem byl dobrej v basketu, jinak by si nikdo ani nevšimnul, že se dokážu postavit na vlastní nohy (nedostatek sebedůvěry), a nejspíš by mě zavřeli do blázince jako duševně zaostalýho –

Ale teď bych vám rád popsal samotnou Mardou (není to žádný med bejt opravdu upřímný a ukázat, jak to ve skutečnosti bylo, když je člověk naprostej egocentrik a jediný, co dokáže, je vytasit se s rozvláčeňma odstavcema o druhořadejch maličkostech týkajících se jeho samotnýho a to podstatný o velký duši druhýho nechává ležet ladem) – no prostě, byl tam taky Fritz Nicholas, čestnej hlavoun podzemníků, kterému jsem řekl (když jsem ho potkal na silvestra v jednom přepychovým bejváku na Nob Hill, seděl se zkříženejma nohama na huňatým koberci jako indián sjetej peyotlem, na sobě zářivě bílou rubášku

a na rameni ulítlou holku, co vypadala jako Isadora Duncanová s dlouhejma modrejma vlasama, kouřili trávu a bavili se o Poun-dovi a o peyotlu) (vyzáblej jak Kristus s faunovskejma rysama a mladej a vážnej a jako táta celý tý partičky, tak třeba: člověk ho najednou viděl v Černý masce se zakloněnou hlavou, jak černýma úzkýma očima všechny sleduje jakoby v rostoucím úžasu a jako by si říkal, „tak jsme tady, drobečkové, a co teď, miláčkové?“ ale taky velkej feťák, sjel s chutí kdykoliv a v pořádných dávkách cokoliv, co ho pořádně nakoplo), řekl jsem mu, „znáš tu tmavou holku?“ – „Mardou?“ – „Tak se jmenuje? S kým to peče?“ – „Teď zrovna konkrétně s nikým, svýho času to v týhle partičce táhnul každej s každým,“ to bylo dost zvláštní, co mi tam řekl, když jsme kráčeli k jeho starýmu vymláčenému Chevvy '36 bez zadních sedadel zaparkovanému naproti baru schrstit nějakou trávu pro ostatní, protože jsem předtím řekl Larrymu, „Ty vole, pojďme sehnat nějakou trávu“ – „A co tě na těch lidech tak bere?“ – „Chci je nasávat jako celek,“ řekl jsem to taky před Nicholasem, aby mohl docenit moji vnímavost člověka, kterej přišel zvenčí, ale přesto dokáže okamžitě vycítit jejich význam, atd. – fakta, fakta, sladká filosofie mě dávno opustila s mízou uplynulejch let – uzavřená – další výrazná postava týhle party byl Jack Steen, kterej ale tohle léto netrávil tady, ale v Paříži, moc zajímavěj malej chlápek, co vypadal jak Leslie Howard a kterej měl chůzi (jak mi to Mardou pozdějc předváděla) jako vídeňskej filosof s měkkýma, lehce se kývajícíma rukama a pomalým dlouhým plavným krokem, kterej zastavuje na rohu v lehce panovačným postoji – ten se s Mardou taky zaplet, a jak jsem se dozvěděl později, dost podivně – ale teď to byl můj první střípek informace o týhle ženský, se kterou jsem si PRAHNUL něco začít, jako bych už tak neměl dost starostí nebo jako by mě dřívější milostný románky dost nepoučily o bolesti, pořád si o ni říkám, o život –

Z baru se trousili zajímavý lidi, ta noc na mě dělala obrovskej dojem, nějakej Marlon Brando s vlasama jako Truman Capote

a s krásnou štíhlou smečí v pánskejších kalhotách s hvězdami v očích a bokama, který vypadaly tak měkce, že když si dala ruce do kapes, bylo vidět tu změnu – a tmavý štíhlý nohy v plátáčích zakončený malejma chodidlama, a ta tvář, a s nima chlápek s další krásnou panenkou, jmenuje se Rob a je to nějaký podnikavý izraelský voják s britským přízvukem, kterého počítám můžete potkat v nějakém baru na Riviéře v pět ráno, jak pije v abecedním pořádku všechno v dohledu s bandou zajímavých bláznivých rozjetých kámošů ze všech koutů světa – Larry O'Hara mě představuje Rogerovi Beloitovi (nemohl jsem uvěřit, že ten mladíček s tuctovým obličejem, který stál přede mnou, je ten slavný básník, o kterém jsem snil v mládí, mládí, mládí, to znamená v roce 1948, pořád tomu říkám mládí) – „To že je Roger Beloit?“ – „Tak to já jsem Bennett Fitzpatrick“ – (Waltův otec), což vyvolalo úsměv na tváři Rogera Beloit – Adam Moorad, který se mezitím vynořil z noci, tam byl taky a noc začínala –

Tak jsme šli všichni k Larrymu a Julien si sednul na podlahu, dal si před sebe noviny s trávou (nekvalitní losangeleská, ale stačilo to) a začal balit neboli „kroutit“, jak tomu říkal Jack Steen, ten, co tu teď nebyl, vloni na Novej rok, a protože to bylo moje první setkání s podzemníky, nabídnul mi, že mi ubalí jointa a já mu hrozně chladně odpověděl, „Proč? Ubalím si vlastního,“ a jeho malá citlivá tvář se okamžitě zatáhla, atd. a pak mě nenáviděl – a tak mě stíral celou noc, kdykoliv se mu naskytla příležitost – ale teď seděl na podlaze se zkříženýma nohama a balil pro celou partičku a všichni byli pohroužení do debat, který tu rozhodně nebudu opakovat, prostě něco ve smyslu „čtu teď tu knížku od Percepieda – kdo je Percepied, už seděl?“ a podobně, nebo zatímco poslouchali Stana Kentona, jak mluví o hudbě zítřka a pouští nového mladého tenorsaxofonistu Ricciho Commuccu, Roger Beloit vtáhne své výrazný tenký fialový rty a říká, „tomuhle říká hudba budoucnosti?“ a Larry O'Hara vypráví svoje otřepané historky. Cestou v tom Chevvy '36 mně Julien, který seděl vedle mě na podlaze, podal ruku a řekl, „já jsem Julien

Alexander, něco znamenám, dobyl jsem Egypt," a potom Mar-dou podala ruku Adamovi Mooradovi a představila se, „Mar-dou Foxová," ale mně už ji nepodala, což mi mělo být prvním varováním před tím, k čemu se schyluje, takže jsem musel podat ruku já jí a říct, „Leo Percepied jméno mé," a potřást – Bože, vždycky letím na ty, co mě vlastně nechtějí – ve skutečnosti se jí líbil Adam Moorad, právě ji chladně a podzemníkovsky odmítnul Julien – zajímali ji hubený asketický podivínský intelektuálové ze San Franciska a z Berkeley, a ne velký paranoidní vandráci z lodí a vlaků a románů a všechna ta nevraživost ve mně, která je mně samotnému tak zjevná, a tudíž i ostatním – přestože a protože byla o deset let mladší než já, neviděla moje přednosti, který už byly stejně pohřbený léty sjízďení se a touhou zemřít, vzdát se, všechno vzdát a na všechno zapomenout, zemřít pod černou hvězdou – to já natáhnul ruku, ne ona – ó čas.

Ale když jsem prohlížel její drobný půvaby, myslel jsem jen na jedno: ponořit svou osamělou existenci („Velkej smutnej osamělej chlap," řekla mi pak jednou večer, když mě našla sedět v křesle) do horký lázně a spásy jejích stehen – důvěrnosti mladých milenců v posteli, rozpálených a tisknoucích se k sobě tváří na tvář, nahá hrud' na hrud', klín na klín, koleno s husí kůží na chvějící se koleno, laskat se a splňovat si svůj bytostný potřebu čistě pro radost – „dávát to", její oblíbenej výraz, drobný zoubky se derou přes její rudý rtíky, když říká „dáme to" – klíč k bolesti – seděla v rohu u okna, z vlastních důvodů se „stranila" nebo byla „rezervovaná" nebo „se chystala trhnout od týhle partičky" – Šel jsem k ní do rohu, neopřel jsem se hlavou o ni, ale o zeď, a zkusil tichou komunikaci beze slov, potom tichá slova (jak se na mejdanu sluší) a dotaz typickej pro North Beach, „co zrovna čteš?", a ona poprvý otevřela ústa a promluvila na mě a vyslovila ucelenou úvahu a srdce se mi sice nezastavilo, ale překvapil ho až legračně kultivovanej tón, kterej připomínal northbeachskej přízvuk, obchodák I. Magnin, Berkeley,

černošskou smetánku, prostě něco, byla to zvláštní směs *langue* a slohu a užití slov, jakou jsem v životě u nikoho neslyšel, kromě pár ojedinělejších holek, samozřejmě *bílejších*, a tak zvláštní, že dokonce i Adam si toho okamžitě všimnul a ještě ten večer se mi o tom zmínil – ale rozhodně způsob mluvy nový bebopový generace, protáhlejší a se zkomolenými vokálama, dřív a často i teď se to považovalo za „zženštilejší“ způsob mluvy, takže když tak mluví chlapi, zní to zpočátku nepříjemně, a když to slyšíš od ženskéjších, je to okouzlující, ale hrozně zvláštní, témbř, kterej jsem už před tím jasně a s překvapením slyšel u bebopovejších zpěvaček, jako byla Jerry Wintersová, zvlášť na desce *Yes Daddy Yes*, kde zpívala s Kentonovou kapelou, a možná taky u Jeri Southernové – ale píchlo mě u srdce, protože North Beach mě vždycky nenáviděla, zapuzovala, přehlížela, srala na mě, od začátku třiačtyřicátého dál – protože když jdu po ulici, vypadám jako nějaký grázl, a když pak zjistíš, že nejsem grázl, ale bláznivejší svatej muž, moc se jim to nelíbí, a navíc mají strach, že se ze mě nakonec stejně grázl vyklube a že jim budu chtít dát pěstí a něco rozmlátit, což jsem taky skoro dělal, a zamlada jsem to dělal každopádně, jako jednou, když jsem se poflakoval na North Beach se stanfordským basketovým mančafem, hlavně s Redem Kellym, jehož žena (jestli si dobře pamatuju) zemřela v Redwood City roku 1946, celej mančaf za náma a bratři Garettaové vedle nás, zatlačil do průchodu teplýho houslistu a já tam taky jednoho strčil, on tomu svému jednu natáhnul, já jsem toho svýho jen probodával pohledem, bylo mi 18 a byl jsem mazák a nepolíbený světem – teď se při pohledu zpět mračím a děším se hrůzy a bohémství svý intelektuální namyšlenosti, nechtěli se mnou nic mít a já jsem samozřejmě taky věděl, že mi Mardou fakt nevěří a že se jí nelíbím, když jsem u ní seděl a „snažil se (ne si zapíchat), ale dostat ji“ – trapně, vlezle, s úsměvem, kterýmu se říká falešnej, hystericej a „nucenej“ – já horlivej – oni v pohodě – a taky jsem měl na sobě příšernou košili, zvlášť lidi z North Beach ji museli skousávat jen těžko,